

RÓŻKA DONER

ur. 1920; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Izrael, okres po II wojnie światowej
Słowa kluczowe	Izrael, okres powojenny, praca, mąż, rodzina

Początki w Izraelu

Zrzekliśmy się obywatelstwa i w [19]50 roku, w czerwcu, przyjechaliśmy do Izraela. Pierwsze lata nie były lekkie. Mój mąż zaczął pracować jako pomocnik mierniczego i jednocześnie chodził – on miał dwa lata studiów we Lwowie – na Technion. Trochę się poduczył jeszcze i został już przy tym zawodzie. Nie był to lekki zawód, a mój mąż nie był najmocniejszy – był dosyć chorowity, ale pracował od rana do jedenastej w nocy. Później były odszkodowania, dostaliśmy trochę pieniędzy. Mieszkaliśmy w mniejszym mieszkaniu, miało 45 metrów kwadratowych razem z częścią klatki schodowej. W międzyczasie urodziła się nam druga córka, dostaliśmy odszkodowanie, zapożyczyliśmy się bardzo, kupiliśmy to mieszkanie. Z początku nie miałam tego sklepu tutaj, tylko wzięłam jedną panią inżynier, która była chora i pracowała, pracować jeszcze mogła, miała uwiad mięśni. Dałam jej ten pokój, jeszcze z początku pracowała, a taksówka ją przywoziła tam i z powrotem. [Była tu] z opierunkiem i ze wszystkim. Głowa świetnie pracowała, ale ciężko jej było pisać, ja byłam jej ręką. Ona jeszcze robiła z rosyjskiego na angielski przekłady, z angielskiego na rosyjski. To była kobieta, która miała dwa fakultety, nie zrobiła gimnazjum. I tak się nauczyła wszystkiego, była bardzo zdolną kobietą. Niestety, zmarła u mnie. I ja wtedy już wzięłam się za te teksty i prowadziłam to dziesięć lat. Było mi wygodnie, dlatego że ja z góry nie płaciłam. Jeden miał fabrykę i on mi dawał tak bez pieniędzy [materiały]. Jak sprzedawałam, to wtedy mu płaciłam. I było bardzo wygodne. Aż któregoś dnia widziałam, że już nie idzie więcej i skończyłam.

Jak myśmy przyjechali do kraju, nikt się nie pytał [o czasy wojny] i nikt nie opowiadał. Tak było – nie pytali, to nie było odpowiedzi. Dzieciom trochę opowiadałam. Teraz wnukom trochę więcej opowiadam. Interesują się tym, szczególnie ten młodszy, który teraz poszedł do wojska.

Data i miejsce nagrania	2006-12-03, Kiryat Haim
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"